

Գրախօսական

Ալֆոլամոլուրիւմ. — Գրեց Soff. Արշակ Անդրեասեան. Տետր. քիւ 3.
Փարիզ. 1920. Հրատ. Փարիզի Հայ Տիկնամցի և Բժշկական Միութիւններու.

Ութը խիտ էջերէ բաղկացած փոքր գրքոյի մըն է և սակայն ճոխ ծանօթութիւններով և դիտելիքներով: Հեղինակը իբր գրութեան տուեր է դասադան բնոյթ և այդ է պատճառը, որ ալֆոլամոլութիւնը դիտեր և վերլուծեր է աւելի անհատական քան թէ հանրային տեսակէտէ: Սա կարեւոր կէտ մըն է անոր համար, որ ալֆոլամոլութիւնը արդիւնք է ոչ միայն մարդկային զանգուածներու ազդեցութեան և ժառանգական յատկութիւններու, այլ առաւելապէս և առաջնապէս ընկերային ներկայ պայմաններուն, արդի հասարակարդին: Մեծ ծառայութիւն կը մատուցանէր հեղինակը, եթէ կանգ առնէր այս տեսակէտի վրայ և վերլուծէր երևոյթը հանգամանօրէն: Գուցէ շատեր չսկիսէին համաձայնէին հեղինակին հետ, որ կը ջատագովէ շոր ուշիւմը (régime sec), Ամերիկայի մէջ այս սխառմը գրեթէ ձախողանքի ենթարկուած է, մինչ չւէտականը, որով մինչև 80% ալքոլը արտօնուած է, տուեր է միութարական և խրախուսիչ արդիւնք:

Պէտք է նաև շեշտել այն, որ ալքոլը ոչ միայն թոյն է մարմնին համար, այլ ունակութիւն յատկացնող թոյն մը: Այն՝ որ ընտելացած է օրական բաժակ մը օդի խմելու, կուլայ ժամանակ մը, որ բնաւ չի դոհանար այդքանով, և ուժգին մարմանը կ'ունենայ աւելին խմելու, հետզհետէ ալքոլի օրական քանակը աւելցնելու և յետագային դիտարարներու մէջ վատասեւելու:

Ֆրանսայի մէջ յատկապէս սովորութիւն կայ ախորժարեր * (apéritif) ըմպելիներ խմելու: Ախորժարի ունեցող մարդը երբեք կարիք չունի ախորժարերի: Վնասակար սովորոյթ մըն է այդ, նախ՝ որովհետև ճաշէն առաջ, պարտադ ստամոքսով կը խմեն, որով աւելի ուժգնօրէն և հիմնօրէն կը խանդարէ մարտդական սխառմը, և երկրորդ՝ այս ըմպելիները իրենց՝ մէջ կը պարունակեն զանազան հիւթեր, օրինակ արախնա, որոնք էապէս թոյներ են և արագ ազդող թոյներ:

Ալքոլի վնասները աղիքներու վրայ եթէ աչքառու չեն, պատճառն այն է, որ ալքոլը մեծ մասամբ և դիւրութեամբ կը ծծուի ստամոքսին կողմէ և կը թափանցէ արեան մէջ: Անոր վնասակար հետեանքներէն դերծ չեն նաև երիկամուները: Թէպէտ ալքոլը մէջի մէջ aldehyde-ի մեծով կ'արտաթորուի, սակայն արեան և երիկամուների մէջ կը շրջի անփոփոխ և կը զործէ որպէս այդ:

Գրքոյիին մէջ սղրդած են քանի մը անճշտութիւններ. այսպէս խմորեալ ըմպելիներու մէջ ալքոլի ուժը ոչ թէ 8 - 12 աստիճան է, այլ 1 - 2 - 15°: Գարեջուրները օրինակ ոչ 8° էն աւելի, այլ սովորաբար 1 - 2°, 3° 5° և 8° կըլլան: խմորեալ ըմպելիները 15° կարող են ըլլալ, որովհետև խմորումը կը աւելնէ մինչև այդ, որմէ յետոյ ան կը դադարէ ինքնարեբարար:

Գրքոյիը գրուած է յոյժ անպաճոյճ և դիւրամատչելի պարզ լեզուով: Զերմօրէն կը շնորհաւորենք հեղինակը, ինչպէս նաև Հայ Տիկնամցի և Բժշկական Միութիւնները իրենց ջանադիր նուիրումին համար:

ԲԺ. Ե. Ո.